

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek stb. intézendők.

Nyilttéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beigatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Pünkösdi ünnepén.

Kézdi-Vásárhely, 1888. május 18.

A keresztény világ nagy ünnepén, midőn a fürkésző a vallási felfogások szemüvegén az élet mélyébe néz, szelid érzelmekre kel az isteni eszmének ama incarnációjában, mi az embereknek — fehér galamb formában megjelenő — szeretetet hozott.

Öröme ragad e vallási jelentőség, mert a kereszténynek öntudatával összeforrott ama gondolat, hogy a vigasztaló Isten a család, társadalom és nemzeti egységre áldást szór; a vallás-erkölcsi élet, a közös munka és a hazaszeretben felvilágosítván, bátorra és erőssé tesz. Megvigasztal egy jobb jövő iránt, mely szorgalmunk és áldozatunk árán születik meg; a gondolkodónak elméjébe vési az üdvözítő szót, hogy a küzdő ember felett az állam atyai kezén kívül az örök hatalom akarata is nyilvánul, mely a szeretetben megszentelt földet boldoggá téve, magához emelni törekszik.

Erre mutat létezésünk, létünknek magyar nemzeti jellege, melyet ősi alkotmányunk védbástyájára helyezkedve, ezer év óta védünk.

A láthatatlan isteni kéz volt az, mi levettél velünk az özvegyi fátyolt, letörülte a könnyeket, melyeket a mostoha körülmények csaltak elborult arcunkra.

Ezt nekünk meg kell értenünk. A gondviselés sugalta és segítette a magyart, hogy a népek nagy harcában az ezeréves küzdelem föl ne eméssze.

Mint mindig, úgy az átalakulás korszakában is representált a gondviselés kiemelke-

dett alakokat, kik mint a nemzet nemtői, regenerátorai léptek föl. Kazinczyban adott nyelvi és irodalmi hőst, a Széchenyiben képviselt fájérzést a nemzeti állam fogalma alapján megszületett a művelt, egységes és szabad magyar nemzet, mely a visszavonás, versengés és a hitegység megbomlása miatt leesett a hatalom és tekintély piedestáljáról, hova Szt. László, Nagy Lajos és Mátyás alatt emelkedett. Ez a mi hiszek-együnk, ez a dörgés és villámlás között átadott sinai tizparancsolat, mit a Kálvárián való kinszenvedésünkkel érdemeltünk ki a népek Istenétől.

Ez ország tehát a miénk. Ezt a mohácsi vérfürdő, a Rákóczy-hagyomány, Kossuth utján és a Deák Ferencz nevével sanctionált, megújított vérszerződés, legalkotmányosabb királyunk és a nemzet között létrejött szerencsés összeköttetés által szereztük meg magunknak. És ezt joggal kiérdemeltük, mert Európának a barbar betörők ellen védbástyát emeltünk, az üdvözítő keresztény eszméért visszavertük a pogányok dárdáit, a fejlettebb államok mintájára átültettük a civilizáció magvát, szokásaink és hajlamainkkal összeegyeztettük ama colportariát, mik javunkra lehetnek, jogainkból, hogy mindnyájan e véren szerzett haza édes gyermekei legyünk, engedvén, idegen ajku polgártársainknak testvéri szívet, a polgárosodásnak ajtót nyitottunk.

Ezen alapra építettük s akarjuk helyezni jövőben is az idegen ajkuak, a szétszaggató szellemű, a különböző fajú népek birodalmát „az egységes és oszthatatlan politikai magyar

nemzet“ jellegében, úgy azonban, hogy az ezeréves folytonossági jog sértetlenül mindörökké fenmaradjon.

Hogy felfogásainkban nem határolt szűkeblőség, de világnézet vezet, indokolja akciónk ezélszerűségét Észak-Amerika, hol a népek különféle vegyüléke békében él és gyarapodik; továbbá Anglia, mely négy törzsből egyesülten lett naggyá, hol az uralkodó államnyelv betartása mellett a népek faji jellegük, sajátágaikban nem korlátoztatnak.

Hogy az állam boldogító és humánus céljai valósuljanak, úgy egyeseknek, mint magának az államnak kell előremenni, hogy a kormány háttérünkben lévő, maradjon fenn az olykor szükségelt támogatásra. Elmondhatjuk azért, hogy jövőben is az állam jóindulatu törekvése mellett a láthatatlan isteni kéz befolyására vagyunk utalva, mert az emberek öntevékenysége, polgártársaink jóindulatának gyengülése mellett a külpolitikai helyzet is mindig válságosabb lesz.

Legfőbb proposíció tehát, hogy első sorban mit tegyünk, mert mondva van: „Ora et labora dabit tibi Deus omnia bona“; ne sirjunk mindig boldogságunkat a múltból, a jelent sívárnak, a jövőt reménytelennek ne proklamáljuk; mondjuk ki e helyett, hogy sirni okunk nincs, felemelkedésünknek ideje még hátra van.

Jövőnk sorsa saját kezeinkbe van letéve; hazánk boldogsága, a közjóllét rajtunk fordul meg. Ha mindent nem várunk az államtól, hanem erős akarattal törünk előre, úgy meg fog születni a jobb jövő, mely előtt ma

A „Székelyföld“ tárczája.

Nem jó a tüzzel játszani.

(Francziából.)

I.

Tavaszzal vágyak ébrednek, ősszel az emlékeknek élünk. Fűtenek már olvasóim? Nem, ha még csak husz évesek. Az ifjúság a lombtalan fákon is virágokat lát; szívükben örökös májusi nap fénye dereng, még akkor is, midőn a tavaszi pillanatok már rég eltűntek. Midőn ábrándoznak, — pedig kár ábrándozniok, a mikor tettekkel léphetnének fel — a nagy gesztenyefa árnyékában tesz az. Később úgy érzik, hogy már hideg van a kertben, midőn az októberi köd nehezedik a földre. A merengés oly andalító, este, a kandalló mellett, a gondosan elzárt szoba magányában! A ki ábrándozik, az tervez is.

Ki mondhatná, hogy Terneuse Valentin asszony már elérte azt a kort, midőn a fekete hajzatban megjelennek az első szürke szálak?

Senki sem.

Ő most az élet azon korszakába jutott, midőn az ember „még fiatal“; busító pillanat máskülönben, és hasonló ahhoz, midőn a halálra ítél utolsó útjára készül és még nincsen felakasztva.

De ő csinos, habár kissé elhízott.

Hogy ő ma este nem ment el az „Örömpohár“ első előadására; hogy egy vasfogóval úgy szolván öntudatlanul alakokat, köröket rajzol a kandalló parázsába: nem azért van, mintha tulságosan meg-

vénült volna a harminczhat év alatt, melyet a világon eltöltött; rest volt, ez az egész, ideges volt, ez az oka.

Az ősnek vannak olyan napjai, melyek elandálitnak, elaltatnak.

Igy szólt férjéhez: „Kiállhatatlan vagy“; kiküldte szobaleányát, de sokkal gyöngédebb módon, és halálra unva magát, leült a ruganyos zsöllebe, a kandalló mellé, testben, lélekben reszketve.

Kilenczet üt az óra.

A lámpa, melyből az olaj kifogyott, lassanként elalszik.

Az a kis világosság, melyet az éjjeli mécs terjeszt, mely ábrándos alakokat rajzol a selyem függönyökre, még jobban emeli a magány magasztos élvezetét.

A csendes szobában minden pihen, a kis ingaóra kivételével, mely folyton, szüntelenül ketyeg, és Valentin kivételével, ki álmodozik és jól betakarja magát hosszú selyem pongylájába, melynek csipkéin át vakító fehérség ragyog ki.

Jobblátát megemelve, a kandalló mellett álló támlára pihenteti és fekete satin cipőjéből rózsaszín harisnyába bujtatott kis láb kandikál ki.

Néha összeressen, ilyenkor titokzatosan susog a selyem pongyola; majd hanyagul lebecsátja karjait, melyek gömbölydedsége csókra bírná még a haldoklókat is.

Aztán feje újra a zsölle karjaira dől és Valentin még mindig ábrándozik, álmodozik.

Fejéről talán?

Néha, futólag, mint a méhike, mely csak egy pillanatra száll le a mézet tartalmazó virágkehelyre.

Kedveséről?

Nincs kedvese és nem is akarja, hogy legyen.

A mi őt most foglalkoztatja, az a múlt. Nincs kedvesebb annál, a mi elmúlt.

Mielőtt Terneuse Valentinné lett, egyszerűen Valentinnek hívták; színésznő volt, mielőtt grófnévá lett.

Régi história, nagy zajt ütött akkoriban; ma már azonban el van feledve.

Egyedül neki jut eszébe néha-néha.

Mintha álmában látná a fekete szinfalakat, a tapstól riadó termeket, a mosolyával elnyert szerepeket, az írókat, kik ügyetlenek voltak, és a tapsoncokat, kiknek igazuk volt.

Valami nagy tehetsége sohasem volt.

Meglehetősen becsületes maradt; birt azon viszonylagos erélyvel, mely elég arra, hogy egy színésznőnek jó hírnevét megteremtse.

Aztán Terneuse ur jött és elvette őt.

Mindebben semmi különös vagy érdekes.

Mi költi fel tehát Valentine-ben a multak emlékeit?

Hajdani szerelme.

Kebünk legmélyén mindnyájunknak van egy drága és féltékenyen őrzött menhelyünk, hová csak közönyös és unalmas percekben vonulunk vissza.

Legyen a lélek még oly bus, legyen a kétségbe-

felfogott kezekkel áll minden polgára a hazának. Ezt kívánni tőlünk, van joga az államnak, mert a magyar erőből pezsgő nép sokat művelhet, ha közértelmiségét, nemzetiségét érvényesítvén, általánosítani tudja.

Nem az anyagiak teszik az erőt, hanem a művelt emberfő, az ész, mi hivatva van az ember tényeit józan és komoly határok közé szorítani, hit, bizalom, becsület, adott szó szentsége, a cselekedetek egyenessége, tiszta erkölcs és polgári erényekre kelteni.

Erre van szüksége a nemzetnek, hogy a mult példáin lelkesülő hazafiak és honleányok célirányos munkássága által ohajtott és megérdemelt céljához juthasson, hogy a dicső nagyoknak, hősök- és félisteneknek csontjain, könnyeink és vérünk áldozati oltárán egy új nemzedék s ez új nemzedék által boldogabb, tekintélyesebb élet következék, melyet történeti multja s elevenségével a magyar mindig kiérdemel.

Hogy ezen feltételek teljesüljenek, hogy az állam jóirányu törekvése minden individuumtól támogatassék, legyünk figyelmesek, értjük meg a keresztény egyházak szavát, érezzük át intensive szükségességét ez üdvözítő szónak: „Veni Sancte Spiritus, Reple cordis intima Tuorum fidelium.”

Fejér D. Ignác.

SZEMLE.

Hogy az országgyűlési ülészek, tekintettel a delegáció ülészkára, kellő időben legyen bezárható, okvetlenül szükséges, hogy az osztrák képviselőház munkáját gyorsabban végezze be. Mérvadó körökben a tárgyalások nehézségeivel szemben az osztrák parlamentben az a kérdés is felmerült, nem lenne-e célszerű a delegációkat, melyeknek nemsokára történendő egybegyűlésére különben nincs sürgető szükség, ez évben ismét késő ősre hívni össze, a delegáció tagjait azonban mindenesetre még a két parlament üléseinek elnapolása előtt megválasztani. Hogy azonban ezáltal a jövő évi költségvetési törvény idején való létrejötte Ausztriában ép úgy, mint Magyarországon ismét lehetetlenné ne tétessék, egyelőre megmaradtak a mellett, hogy a delegációk június elején üljenek össze. (B. C.)

Ama vegyes bizottságokhoz, melyeknek a Magyarország és Románia közötti határ végleges megállapítására szükséges felvételeket, térképezéseket és kijelölési munkákat kell végezniök, Bethlen András gróf, Brassó megye főispánja, nevezetett ki királyi biztossá. A legközelebbi napokban valószínűleg a román királyi biztos kine-

vezése is megtörténik és a bizottságok június hó 15-én megkezdhetik munkájukat a helyszínén.

Trefort miniszterhez, az ő rendeletére, a mult évben 200 tanítónő-jelölt írásbeli dolgozatait küldték fel, mintegy 70 iskolából. E dolgozatokról Trefort most körlevelében nem valami nagy dicsérrel nyilatkozik a kisasszonyok tanulmányairól. A körlevél egy része például így szól: »Elszomorító, hogy a felső nép- és polgári iskolákból kikérült leányok mily hátra vannak a magyar-nyelv ismeretében. A dolgozatokon feltűnő a rendességnek, csinoságnak és a szépirásnak hiánya; elszomorító a helyesírás hibák nagy száma (még a kitűnő és jeleseknek talált dolgozatokban is) és a helyesírás szabályainak alkalmazásában észlelhető ingadozás és bizonytalanság; feltűnő a félig-meddig szabatos irányúnak és fogalmazó-képességnek hiánya s a szerfölött gyermekes gondolkodásmód és kezdetleges értelmi fejlettségnek nyilvánulása. Midőn a felső-nép- és polgári leányiskolák növendékeinek színe-jáva ily kirívó módon tanusítja, hogy nyolcz évi tanulása ideje alatt az anyanyelvén még helyesen és szépen írni sem tanult meg, akkor ezért egyesegyedül csak az illető iskolákat lehet felelőssé tenni.« Ez alkalommal még nem nevezi meg a miniszter ama nagyobbra községi és telekezeti jellegű leányiskolákat, melyek a megvizsgált növendékeket ily készületlen állapotban bocsátották ki, hanem megelégszik azzal, hogy reámutasson az oktatásnak e hiányára és ama módokra, melyeken az orvosolható.

A mi Schnebelénk. Pár nappal ezelőtt az orosz hatóság Orosz-Lengyelországban elfogott egy magasabb rangu osztrák-magyar tisztet, a kit azzal gyanúsított, hogy ő is dolgozott azon a nem rég megjelent térképen, mely az orosz határszéli csapatok elhelyezését ábrázolja. Mint Bécsből írják, elfogták az illető tisztnek a családját is, mely Orosz-Lengyelországban egy jószágon élt. Pétervári jelentések szerint a tiszt már szabadon is bocsátották, de ezt ott nem hiszik el, mivel a tiszt még nem tért vissza.

Európát láz gyöttri, a háboru láza. Az államok egymáson igyekeznek túltenni a készülődések mérvében. Ha komoly jelek nem mutatkoznak, azt hihetné az ember, hogy az államok csak egymásra akarnak ijesztetni az óriási előkészületekkel; nem is esoda, ha sokan kételkedve fogadják a háboru bekövetkezéséről szóló híreket, hisz már évek óta tartják rettegésben a népeket a jóslatokkal. Most azonban már annyira elterjedt a háborutól való félelem, hogy még a békeszerető angolok is komolyan készülődnek; szaporítják szárazföldi seregüket, ágyukat szereznek be, váraikat szerelik fel; szóval nagy áldozatokat hoznak. Ugyanezt teszi Spanyolország is, mely szintén nagyban készülődik. A „Nemzet” — utalva egy korábbi cikkére, melyet kivonatilag mi is átvettünk volt — szerdai számában a következőket írja a helyzethez:

Este, mint egyetlen tapsoló, elment a Batignolles színházba; ott tüntetett, mint a jövő Scribéje, Valentin mellett, kit a jövő Racheljének tekintett.

Oh! azok a szép séták az előadások után, a külső körutakon, sárban, vízben, csillagos ég alatt!

Mennyire szerették egymást! mily fiatalok voltak! Még a szegénység is szerelmük szolgálatában állott. Együtt nevettek, együtt sirtak. Minél nehezebb lett a teher, annál többet ért is. A balsors megedzette a könnyelműsége hajló szíveket. A szeszélyből szenvedély lett. A nélkülözések közössége még szorosabban fűzte őket egymáshoz. Szomorkodtak, elvesztették bátorságukat, megbetegedtek, és mégis egymásnak éltek. Egy-másra nézve azt a szalmaszálat képezték, melybe a hajótörött kapaszkodik, midőn a jármű súlydó félben van.

Aztán a remény tartotta fenn őket.

Aurél drámát ír a Theatre Francaise számára, Valentine pedig a Porte-Saint-Martinhoz kap szerződést.

A mint ma minden a lehető legrosszabb, úgy fordul majd minden a lehető legjobbra.

Mennyi öröm volt ilyenkor a legnagyobb bú közepette!

Vasárnap, ha sok pénzük volt, kimentek Vesinetbe. Vesinetben akkoriban szép kis erdők zöldelek; pázsitok vonultak, melyeken nyájak legeltek.

Az erdő szélén volt egy kis korcsma; ott ebédelték.

„Bármint forgassuk a kérdést, a közveszély lényege abban van, hogy a háborut forraló és a békét akaró nagyhatalmak óriási hadseregekkel állnak egymással szemben, illetőleg közvetlen szomszédságban s hogy a lefegyverzés lehetősége nem képzelhető másként és előbb, mint az egyik félnek teljes veresége által és folytán. A győztesek meg fognak szabhatni igenis azon hadi létszámot, melynél nagyobb a legyőzötteknek nem volna szabad tartani. És ehhez mérten, a diadal sem késnek véderéjét mérsekelní. Ez a sine qua non képezi az európai állapotnak legsötétebb, legborzalmasabb jellegét. A háborut forraló hatalmak nem akarnak tudni a lefegyverzésről, mert a béke által ők nem juthatnak céljaikhoz. Ennélfogva a békét akaró hatalmak is kénytelenek tetőtől talpig fegyverben állani szünetlenül, mert különben végzetes csapás érhetné őket rögtön is. De hát meddig tarthat egy ilyen helyzet, mely a munkás kezeket mindinkább kevesbíti s az állami terheket mindinkább fokozza? Bizonyára addig nem, hol a kimerültség lenne érezhető. Erre nem hagyja jutni türelmét egy nemzet sem, ha élni akar és eszéni van. És ezért mondtam én a multkor, hogy nézetem szerint elodázzhatlanná fog válni — tán a jövő évben, de előbb-utóbb — Oroszország megkérdezése, hogy tulajdonképen mi célja van neki, kit senki sem akar megtámadni, a monarchiánk és Németország, határainál történő hadsereg-tömegesítésével? És mert az ilyen kérdést, szerintem is, csak akkor szokták tenni, midőn a ki nem elégitő választ casus belli gyanánt venni meg van az elhatározás: én sem tekintheték reményteljesen a békefenntartás jövőjébe, bármennyire ohajtsam is azt.”

A német császár állapota a körülményekhez képest állandóan kedvező. Szerdán egész nap jól érezte magát. Annyit dolgozott és evett, akár egy egészséges ember. Kedélye is igen élénk. A seb hegedése kielégítő. A császár az államügyek elintézésében ismét tevékeny részt vesz.

Különlélek.

— Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk t. olvasóközségünknek!

— Időjárásunk. Az eltelt fagyos szentek után gyönyörtől tavaszi napok következtek. A hőmérsék arányában is 18—20° között váltakozik, a légsúly-mérő meg állandó szép időt mutat. Ez nem épen kedvező jelenség, mert a fejlődő vegetációnak esőre volna szüksége; az azonban mindenestre vigasztalására szolgálhat a gazdaközségnek, hogy a mostani emelkedett hőmérsék mellett nincs oka az Orbán-napi fogytól tartani.

— Színészet. Geröffy Andor színtársulata pünkösdi első ünnepén végzi be Seps-Szentgyörgyön előadásait s másnap már Kézdi-Vásárhelyt játszik. E szerint, ha valami akadály fel nem merül,

Vették-e már észre, hogy sok évnek összes emlékei, a boldogságnak és fájdalomnak emlékei gyakran egyetlen boldog vagy boldogtalan perczhez fűződnek?

Mint az oly ember, ki sokáig élt az erdőben és aztán csak egyetlen fára emlékszik vissza, mely reá nézve az egész erdőt képezte.

Egy kicsiny szoba a korcsma emeletén — a korcsma még ma is fennáll, de a szerelmek nem járnak oda többé — képezte Valentine-re nézve az egyetlen pontot, hol összes emlékei találkoztak.

Vajjon miért?

Mi varázsszal bírt e szoba?

E helyen kívül nem voltak boldogok?

Nem tudta jókát adni, de nem tudott Auréla gondolni — pedig gyakran gondolt reá — a nélkül, hogy első sorban e szoba ne jutott volna eszébe. Képzeletében megjelent az egész kép. A fehér faajtó, melyen zár sem volt. A színes falak, melyekről lehullott a mész, a két szalmazsák, a színes karton függönyök, a piros ágyterítő, a kicsiny asztal és az elfüggönyözött kis ágy.

Szegényes, egyszerű volt itt minden, de az ablakon át az üde természet mosolygott be és szívkünkben a szerelem akkor hajtotta legszebb virágait.

(Vége következik.)

szini évadunk második ünnepén kezdetét veendi. Első előadásnak a »Czigánybáró« van kitűzve.

— **Gönczy-jubileum.** A háromszékmegyei tanítótestület kedden szép ünnepélyt rendezett Sepsi-Szentgyörgyön Gönczy Pál közokt. min. államtitkár félszázados tanügyi munkásságának évfordulója alkalmából. Maga a város is ünnepies színt öltött; a házakat fellobogózták s már reggel 6 órakor taraczkölvések jelezték az ünnepélyt. D. e. 10 órára zsufolásig megtelt a vidádó nagyterme ünneplő közönséggel. A díszgyűlést — mint a »Sz. N.«-ben olvassuk — M. Székely János elnök nyitotta meg nagyszabásu beszéddel, melyben az ünnepelel férfi érdemeit méltatta. A beszédelel követő lelkes éljenzés után Eötvös Károly Lajos h. tanfelügyelő emlékezelte meg Gönczy Pál félszázados munkásságáról. E gyönyörű beszéd után, mely szintén nagy tetszésben részesült, Gyöngyösi István titkár olvasta fel jelentését a pályázatok eredményéről. E szerint „A magyar foglalkoztató nevelés-oktatás-mód“ tételű munkára 5 pályamű, az alkalmi ódára 3 pályamű érkezett be. Mindket-tőnél Vajna Mihály kovászna tanító nyerte el a pályadíjat. A szépen sikerült ünnepély M. Székely János elnök beszéde s a „Hymnus“ elének-lésével ért véget. Ezután a tanítótestület az elnök vezetése alatt tisztelgett Potsa József főispán, br. Apor Gábor alispán ő méltóságaiknál és Eötvös K. Lajos tanfelügyelőnél. Kevéssel 12 óra után a megyei tanszermuzeum nyitattott meg ünnepe-lyesen a tanfelügyelő lakásán levő helyiségben. Félkettőkor a Blaskó- és Csulak-féle vendéglők-ben közebed volt, melyeken sok szép pohárköszön-tőt mondtak. A kedélyes ebéd után, mely 4 óra után végződött, megalakult a „Székely Méhes“ egyesület, elnökké br. Apor Gábor alispánt, véd-nökké Potsa József főispánt, igazgatóvá Erdélyi Károlyt választván meg. Az ünnepiességek egyik legfényesebben sikerült pontja volt a hangverseny, mely 110 frtot jövedelmezett. Másnap reggel a tanítótestület résztvett a polgári finiskolai lakatos-tanműhely felavatási ünnepélyében, s azután foly-tatták a gyűlést.

— **Lónhart Ferencz** erdélyi püspöknek most van sajtó alatt főpásztori körlevele, melylyel a Magyar Állam értesülése szerint elrendeli az egyházmegye összes lelkesi javadalmainak összeírását, s a kon-grua-ügy végleges rendezéséig ötvenhat lelkesi fizetését felemeli, s a felemelt fizetéseket saját ura-dalmi pénztárából július 1-től kezdődőleg folyó-sítja.

— **Csikmegye közigazgatási bizottsága** Mikó Bálint főispán elnöklele alatt folyó hó 14-én tartotta meg rendes havi ülését. Az alispáni jelentés nyo-mán megemlítjük, hogy a megye területén a mult hóban 778 egyén kért egy évre érvényes, kül-földre szóló utlevelet. Az idei sorozásnál mutat-kozott nagymérvű visszaesést az első korosztáyo-sok fejletlensége s a kisebbfoku hibák nagy száma okozza; leginkább azonban a mindinkább terjedő pálinkaivás, korai kiélés, nehéz munka és a mel-lett a gyenge táplálkozásban is keresendő. Az árva-széki elnök jelentése szerint 38 árva került a mult hóban gyámság alá, 34 felszabadult. A főorvosi jelentés szerint a megye közegészségi állapota a mult hónapban elég kedvező volt, mert mind be-tegedési, mind halálozási esetek kevesebb számmal fordultak elő. Paál István adófelügyelő jelentésé-ből kiemeljük, hogy áprilisban senkinek sem en-gedélyeztetett adófizetés s hogy a hátrálék a hó végén 79,716 frt 82 kr. A befizetési eredmény 7953 frt 12 krral kedvezőbb, mint a mult év ezen időszakában. Bartha Ignác kir. ügyész jelentése szerint a megye területén levő fogházakban 159 egyén volt letartóztatva, kik közül elítélt volt 117. Büneset a hó folytán feljelentetett 50, melyek közül fontosabb bünesetnek 3 gyújtási esetet, 1 rablást és 2 gyilkossági kísérletet lehet tekinteni.

— **A népfölkelésre kötelezett köztisztviselők** közül a honvédelmi miniszter sokakat fölmentett a népfölkelési tényleges szolgálattól. Ezek nagy része azonban már a népfölkelés behívása esetére ki-állított ajánlati lappal el volt látva. A belügy-miniszter most utasítja e fölmentetett népfölkelőket, hogy ajánlati lapjaikat küldjék vissza az illetékes népfölkelési járásparancsnokságoknak.

— **Kossuth Lajos és a párbaj.** Kossuth Lajos Dr. Baruch Mór nyiregyházi törvényszéki orvos előtt ezeltét két évvel Turinban véleményét mon-

dott a párbajról, melyet most Baruch közzétesz. E szerint Kossuth Lajos a párbajt legtöbb eset-ben bizonyos hiúság kifolyásának tartja s épen nem tekinti a bátorság kifejezésének. A nyilvános élet terén felmerült surlódásokból keletkező párbajt annál inkább elítéli Kossuth, mert igen sok-szor erkölcsi fogyatkozás takargatására szolgál. A párbaj divatjának elterjedése nem az egyéni bátorság, de sokkal inkább az erkölcsi korrupció terjedésének jele. Kossuth egyáltalában semmi-féle okot nem fogad el elég jónak arra, hogy az általa a párbajt, akár csak egyes esetekben is ki-kerülhetetlennek ismerje el s így fejezte be a párbajról folytatott beszélgetést: „Engem a párbaj-mániának nagy foku terjedése annál inkább el-szomorít, mert azt egyik jelölül tekintem ama korrupciónak, mely a magyar közélet minden terén nyilvánul, valamint jelzi az egész társada-lom erkölcsi süllyedését.“

— **A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat se-gélyező egyesület** folyó május hó 10-én ez évi rendes közgyűlést szép számban megjelent ta-gok részvételével tartotta meg. A gyűlést Orel Máté ügyvéd, az egylet megalapítója és elnöke, nagyszabásu szép beszéddel megnyitván, a gaz-da és jegyző jelentése után, melyeket a gyűlés jóváhagyólag tudomásul vett, az igazgató vá-lasztmányának működéséről köszönetet mon-dott. Ezután az új tisztikar megalakítása követ-kezett, mely az alapszabályok értelmében részben sorsolás, részben pedig lekötözés folytán szava-zat-többséggel ejtetett meg. Az igazgató választ-mány következőleg alakult meg: elnök Orel Máté, alelnökök: Ferenczy Györgyné, Görög Joachim plebános, jegyző Orel Dezső, s-jegyző Kritsa Kon-rád, pénztárnok Havas Jakab, gazda Kálmán Ist-vánné; választmány: Orel Máténé, Merza Kris-tófné, Lázár Zakariásné, Kritsa Klára, ifj. Vákár Gergelyné, ifj. Vákár István, Dr. Titscher Ede, Kritsa Zoltán, Fenczel János, Ferenczy Károly, Ferenczy György és Jankó András. A gyűlés az egyesület fáradszhatlan, buzgó elnökének életése mellett oszlott szét.

— **A gyergyószentmiklósi polgári olvasó-kör** saját könyvtára javára rendezni szokott nyári mulatsá-gát ez évadban is meg fogja tartani, és pedig, mint értesülünk, június hó 10 én.

— **Anyagyilkos.** Iszonyu rémtett tartja izgatott-ságban Nagy-Borosnyó községet. Egy 20 éves legény megölte az édesanyját s oly borzasztó mó-don, a mi majdnem hallatlan a vér krónikaiban. Levágta fejszével a fejét az anyjának. Szabó Józsefnek hívják a vadállatot, ki kora reg-gel összepörölt az anyjával s a heves szóváltás után fejszét ragadt s hátulról oly erővel sújtotta nyakszirtén a gyanutlan anyát, hogy a fő nyom-ban elvált a törzstől s csak a gégeporczok tartot-ták. A borzasztó tett elkövetőjét azonnal elfogták a csendőrök s erősen megvasalva, véres fejszével a karján kísérték be a sepsiszentgyörgyi járás-bírószághoz. Az anyagyilkos hidegen s látszólag nyugodtan viseli iszonyu tettének súlyát még most a börtönben. („Sz. N.“)

— **Székely tréfa.** I. I. kézdivásárhelyi lakos nagyban alkudozott egy kézdivásárhelyi ember-rel egy szépen éneklő rigó felett, pedig legkisebb szándéka sem volt azt megvásárolni. Végre meg-alkudtak 3 forintban. Ekkor aztán I. I. uram így szolt az ő vásáros feléhez: »Már édes uram, ne-kem az a szokásom, hogy mielőtt valami állatot megvásárolok, előbb megjáratom. Erressze ki azt a madarat, hadd lássam, hogy jár s ha tetszeni fog, kifizetem.« Természetesen a vásár elmaradt.

— **Egy tüsszenés** magában véve ártatlan dolog, — különösen a fagyos szentek idejében — azon-ban lehet ez bizonyos viszonyok között büntetendő cselekvény is, a mint hogy ez a kézdivásárhelyi rendőrség által be lett bizonyítva. A mulatságos eset a következő: K. M. csinos barna pincér-leány egyik kézdivásárhelyi mulató helyen, ki mód nél-kül tudja vendégeit mulattatni. Ezt akarta elérni akkor is, midőn a rendőri éjjeli őrzáratot egy ha-talmas prüsszentéssel fogadta; vendégei természe-tesen ezen is jól mulattak. Azonban másnap a rendőrkapitány a nem helyén alkalmazott tüsz-szentés miatt a kisasszonyt megbüntette. Az eset-ben csak az a tartótság, hogy senki se tüsszent-sen, ha nem náthás.

— **Kirándulás Brassóól Sinaiába.** Folyó hó 22-én (pünkösöd 3-ik napján) a m. kir. államvasutak Brassó városi menetjegy-irodája külön vonattal kirándulást rendez Brassóól Sinaiába és vissza rendkívül mérsékelt árak mellett. Az indulás Brassóól folyó hó 22-én reggel 6 óra 20 perczkor és a visszaérkezés Brassóba folyó hó 22-én este 6 óra 50 perczkor történik. Ezen érdekes kirándu-lásra minden családnak egy utazási igazolvány szükségeseltetik. Nevezett iroda a t. közönség ké-nyelmére az ellátást Sinaiában is elvállalja és mindennemű felvilágosítást készséggel ad.

— **A bukaresti merénylet,** melyet a román király ellen intézettek hittek a palotájára irányzott lövésből következtetve, minden jel szerint Bratia-no Juon, a lekötözött miniszterelnök ellen volt

szánva, a végből, hogy őt az ország és király előtt népszerűtlenné tegyék. Bratianot, a kitől félnek, egészen meg akarják semmisíteni, mely célból a kormány feltékenységét ébresztik fel ily köz-vetett és fondorlatokkal teljes eszközök által. De másrészt Románia alkotmánya is bomladozik, s nem lehet tudni, mikor következik el azon pillá-nat, hogy e kis ország egészen az oroszok kezé-be jut.

— **Józsa Sándor** gyergyóditrói polg. iskolai tanító „Számítási Vezérkönyv“ című munkájának I. kö-tete elhagyván a sajtót, megrendelési felhívást intéz az érdekeltekhez. Mint írja, a vezérkönyv-ben látható szemléltetési mód, tanrendszert, tan-fokozat sehol egyetlen más könyvben föl nem található, tehát a munka nem fordítás, nem bö-n-gészet által létrejött adatgyűjtemény, hanem an-nak a személyes gyakorlati élet ott az iskola falai között adott életet. A munkának folytatása is van. Ajánljuk a tanügyi szakkörök figyelmébe.

— **Az utmutatóból,** a magyar és közös közle-kezési vállalatok egyedüli hivatalos menetrend-könyvből megjelent a folyó évi III. (májusi) fü-zet, mely tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi összes vasutak, a Duna-gőzhajózás és tengeri hajóknak legújabb menetrendjeit, az indu-lási és érkezési időnek állomásról állomásra való legpontosabb megjelölésével; teljesen megbízható értesítést ad a külföldi vasutakkal és hajókkal való közvetlen csatlakozásról, s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely nemcsak utazás alkalmával, de az életben egyáltalában üdvös szolgálatokat teljesít és semmi más menetrend-könyvben föl nem található. Egyébiránt meg-érdemli ezen mű hazai közönségünk hathatós pártfogását (azért is, mert megbízhatóság dolgá-ban fölül áll mindazon külföldről importált s ide-gen nyelvű menetrendkönyveken, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek a külföldi könyvek a magyarországi vasuti állomásokat következtetesen német nevekkal ru-házzák fel s németül is nyomtatják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoz-nak; a magyar utmutató ellenben ugy a hazai, mint a külföldi állomásokat saját neveiken nyo-matja ki, értesítést ad a menetidjéről, mérsékelt árakról, bérletjegyekről stb. Szóval, a ki utazni akar, az vegye meg az utmutatót, a melyben meg-talál mindent, a mire szüksége van.

— **Kellemetlen tévedés.** Egy párisi templom fő-lepcsőjén nászmenet halad fölfele. Hirtelen egy fiatal nő gyermekkel a karján válik ki a bábész tömegből és dühösen támadja meg a vőlegényt: — Gyáva! Mielőtt megesküdnél, vedd legalább gyermekedet, melyet anyástól együtt elhagy-tál!... Általános meglepetés; a menyasszony sir, az após dühöng, az anyós ajúlodozik. — Hiszen ez tör, zsarolás, nem ismerem e nőt! — kiált a teljesen megzavarodott szerencsétlen vőlegény. — Nem ismersz, nyomorult! Mered a szemembe mondani? Hőrgi az ismeretlen nő és farkasszemét akar nézni áldozatával; e pillanatban azonban elpirul, szeme, szája nyitva marad és dadogva mondja: — Lám, csakugyan... tévedtem. Nem ez az ur!... A rövidlító anyát és gyermekét a rendőrséghez vezették, a nászsereg pedig, ugy a hogy magához térve meglepetéséből, folytatta útját a fő-oltár felé.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

HIRDETMEY.

Kézdi-Vásárhely város iparhatósága által közhírre tétetik, hogy a k.-vásárhelyi takarékpénztárnál kézizálogképen letett következő ezüstneműek, ugymint: 2 drb karosgyertya-tartó, 2 drb kávés ibrik, 1 drb lábas, 1 drb cukortartó, 2 drb sótartó, 1 drb cukorporzó, 1 drb cukorfogó, 1 drb hamvvevő, 1 drb hamvvevő tálcza, 12 drb késpalló, 1 darab levesmerőkalán, 1 drb zöldséges kalán, 1 drb tejmerőkalán, 1 drb szűrőkalán, 12 drb evő-kalán, 12 drb francia villa, 10 drb kávés-kalán, 12 drb kés aczél-penge, 12 drb villa (2 águ), összesen 749 dekagramm súlylyal és 470 frt 80 kr becsértéssel **f. évi június hó 2-án** délelőtt 9 órakor a takarékpénz-tár helyiségében megtartandó közárverésen el fognak adni.

Árverési feltételek:

1. Bánatpénz a becsérték 10%.

2. Köteles a vásárló a vételért azonnal készpénzben lefizetni, vagy azt az intézeti szabályoknak megfelelő váltóval biztosítani,

vagy esetleg a fizetés iránt az igazgatósággal egyezkedni.

3. Az árverés először egy tömegben történik, s csak ennek sikertelensége esetén fognak a fenn kitett tárgyak egyenkint eladatni.

Kézdi-Vásárhely város iparhatósága, 1888. május 19-én.

Szócs József,
polgármester.

Vendéglő

Előpatak fürdőn a zenészek játszóhelyével szemközt alkalmas lakás és istállóval azonnal bérbe-adandó.

Feltételek Künle József ügyvédi irodájában Sepsi-Szentgyörgyön betekintheők.

1-3

41. szám.
1888.

Árverési hirdetmény.

Alattírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a csikszenmtártoni kir. járás-
bíróóság 2276. számú végzése által Csik-Szt-
György és Bánkfalva megyéje végrehajtató
jávára Bánkfalvi Botár István s társai ellen
224 frt töke és eddig összesen 18 frt 70 kr
perkölség követelés erejéig elrendelt kielégi-
tési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt
és 330 frtra becsült Bánkfalvi Kánya Ignác-
nál két 6 éves tehén, Csikszenmtgyörgyi Pál
Lajosnál két 5-6 éves kanca, két 7-8 éves
tehén és egy 1½ éves kanca-csikóból álló
ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2276. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínén, vagyis a
csikszenmtgyörgyi piacon, leendő eszközlésére
1888-ik évi június hó 4-ik napjá-
nak délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérő-
nek becsáron alól is eladatni fognak.

Az előrverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapi-
tott föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csik-Szenmtártonon, 1888. évi május
hó 16-ik napján.

Boeskor László,
bir. végrehajtó.

Árlejtés.

Maksa községében fa-anyagból építendő
két tantermet és két tanító részére lakást ma-
gába foglaló iskolaépület felépítése **május
hó 27-én d. u. 2 órakor** tartandó
nyilvános árlejtésen vállalkozóknak ki fog
adatni.

A feltételek, alap- és homlokrajz alólírott
bizottsági elnöknel megtekinthetők.

Kikiáltási ár **2000 frt.** Vállalkozók kö-
telesek a kikiáltási ár 10% át bánatpénzül
letenni.

Maksa, 1888. május 14.

Málnásy Lajos,
biz. elnök.

2-2

Egy tenyésztésre alkalmas

B I V A L - B I K A

Al-Csernátonban István Dánielnél eladó.

Vendéglő-nyitás.

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki kö-
zönséget értesíteni, hogy Kézdi-Vásárhelyt a
„SZARVAS“-hoz címzett vendéglőm
haszonbérlete lejárván, azt újonnan berendez-
tem s az igényeknek megfelelő szobák és ki-
javított istállók állanak rendelkezésre, **Csi-
szár Sándor** vendéglősöm pedig a legjobb
erdélyi borokkal és ételekkel fog szolgálni
jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

Nagy Gyula.

3-3

Manchen Mihály

mint a már 1822. év óta fennálló

és legjobb hírnévnek örvendő

Legjobb
szerkezet

Forgó
csapok

HARANG-ÖNTŐDE

birtokosa

és vezetője

Segesvárott
felső piacz-sor

Erdélyben
168. házsz. alatt

ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű új harangok készítésére egész vas-
vagy cserfa-koronával, továbbá egész vasból álló harangszékek készítésére, valamint régi,
megrongált állapotban lévő harangok tetszésszerű nagyságban való átöntésére, ugyszintén
raktár-készletben levő kisebb rendű harangok pontos szállítására. Mindent a legjobb és leg-
tisztább anyagból! Szolid munka jótállás és jutányos árak s esetleg részletfizetés mellett!



"Zacherlin"

A legkitünőbb szer valamennyi rovar ellen!

Ezen legújabb kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendéglőkben mindennemű
férgyet, nemkülönben háziállatainkon, istállóokban, növényeken, üvegházakban és kertekben.

Valódi minőségű „Zacherlin“ csak névalírás és védjeggyel ellátott eredeti palaczkokban árulatik. A mi nyitott papírosban mére-
tik ki, az sohasem „Zacherl“-féle különlegesség!

ZACHERL J., Bécs I. Goldschmiedgasse 2.

R A K T Á R A K:

K.-Vásárhelyt Csizsár Pál urnál.
" " Dávid János "

K.-Vásárhelyt Jancsó G. gysz. urnál.
" " Kovács F. gysz. "

Előpatakon J. Miller gysz. urnál.
Etéden Dobay Ferencz urnál.

Sz.-Udvarhelyt Steinburg Ottó urnál.
S.-Szentgyörgyön Goldstein J. urnál.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.